

การจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
โดย International Institute for Management Development (IMD)
และ World Economic Forum (WEF)

22 กุมภาพันธ์ 2560

นางพรกนก วิญญนวรรณ

ผู้อำนวยการ ศูนย์เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน

สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA)

**การจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
โดย International Institute for Management Development (IMD)**

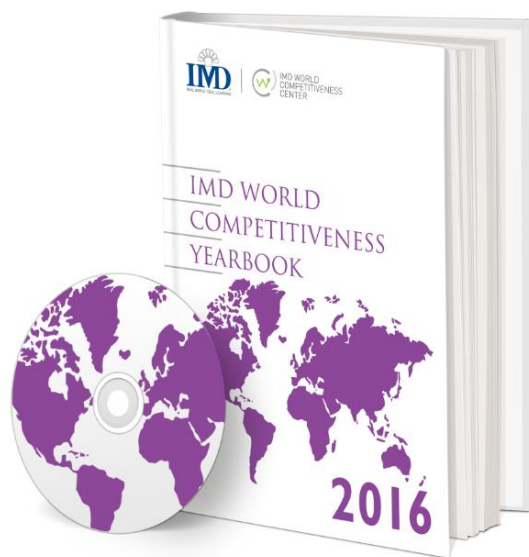
IMD World Competitiveness Center

- สถาบัน IMD World Competitiveness Center เป็นสถาบันที่อยู่ภายใต้ IMD ตั้งอยู่ในเมือง Lausanne ประเทศ Switzerland
- เป็น 1 ในองค์กรของโลกที่ริเริ่มในเรื่องการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- ก่อตั้งขึ้นในปี 1989 โดย Prof. Stephane Garelli โดยมีจุดประสงค์เพื่อจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ความร่วมมือกับสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA)

การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

สถาบัน IMD ได้ร่วมมือกับ TMA ในการจัดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยมาเป็นเวลา 20 ปี ตั้งแต่ปี 1997

การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

สถาบัน IMD ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยผ่านโครงการ Thailand Competitiveness Enhancement Program (TCEP) ของ TMA เป็นเวลาเกือบ 10 ปี ตั้งแต่ปี 2009 ในฐานะ Strategic Partner

ตัวอย่างความร่วมมือภายใต้โครงการ TCEP

- **เข้าพบนายกรัฐมนตรีและรองนายกรัฐมนตรีในปี 2559**
 - Prof. Garelli เข้าพบนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และรองนายกรัฐมนตรี ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ เพื่อหารือเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย
- **Thailand Competitiveness Conference 2016**
 - Professor Arturo Bris, Director, IMD World Competitiveness Center และ Dr. Christos Cabolis, Chief Economist and Head of Operation, IMD World Competitiveness Center อภิปรายเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย
- **การประชุมเชิงปฏิบัติการ Methodology and Data Collection for Competitiveness Ranking ปี 2016**
 - Professor Arturo Bris และ Dr. Christos Cabolis อภิปรายเกี่ยวกับวิธีการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยสถาบัน IMD

IMD World Competitiveness Yearbook

ในทุกๆ ปี สถาบัน IMD World Competitiveness Center จะร่วมมือกับ TMA ทำการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยและเผยแพร่ผ่านหนังสือรายงาน IMD World Competitiveness Yearbook

วิธีการจัดอันดับ

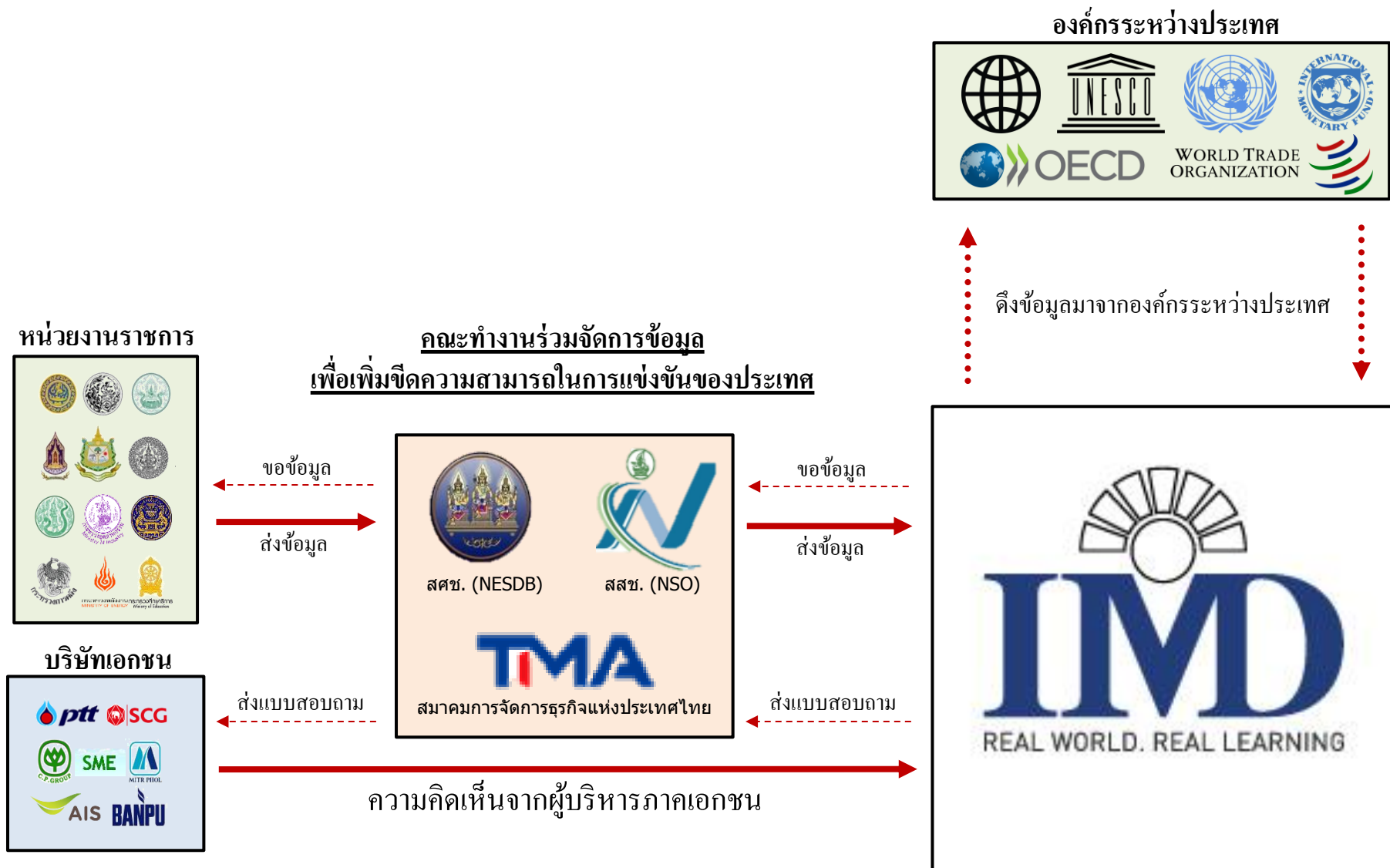
- จัดอันดับ 61 ประเทศทั่วโลก
- ใช้ 342 ตัวชี้วัด (แบ่งออกเป็น 20 Sub-factors ภายใต้ 4 Factors)
 - ข้อมูลเชิงประจักษ์ คิดเป็น 2/3 ของข้อมูลทั้งหมด (จากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรระหว่างประเทศ)
 - ความคิดเห็นภาคเอกชน 1/3 ของข้อมูลทั้งหมด (จากผู้บริหารชั้นนำภาคเอกชน)

Competitiveness Breakdown

Methodology / Overall Ranking

วิธีการเก็บข้อมูล (กุมภาพันธ์ – มีนาคม)

ผู้บริหารภาคเอกชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถาม

We request that all survey respondents work in a business-related environment. This does not include the government sector, or academic institutions, training academies, NGOs or foundations, etc. However, one can include some organizations with partial government ownership.

The survey respondents can be nationals or expatriates but need to have lived and worked in the country for the last 12 months.

The business executives to be targeted should be top- to middle-managers, CEOs, CFOs, department heads, entrepreneurs, etc., preferably with international experience (or the company for whom they work could have an international perspective).

The sample of respondents should be representative of the entire economy, covering a cross-section of all major economic sectors based on their contribution to GDP.

ผลการจัดอันดับ (รวม และ Factors)

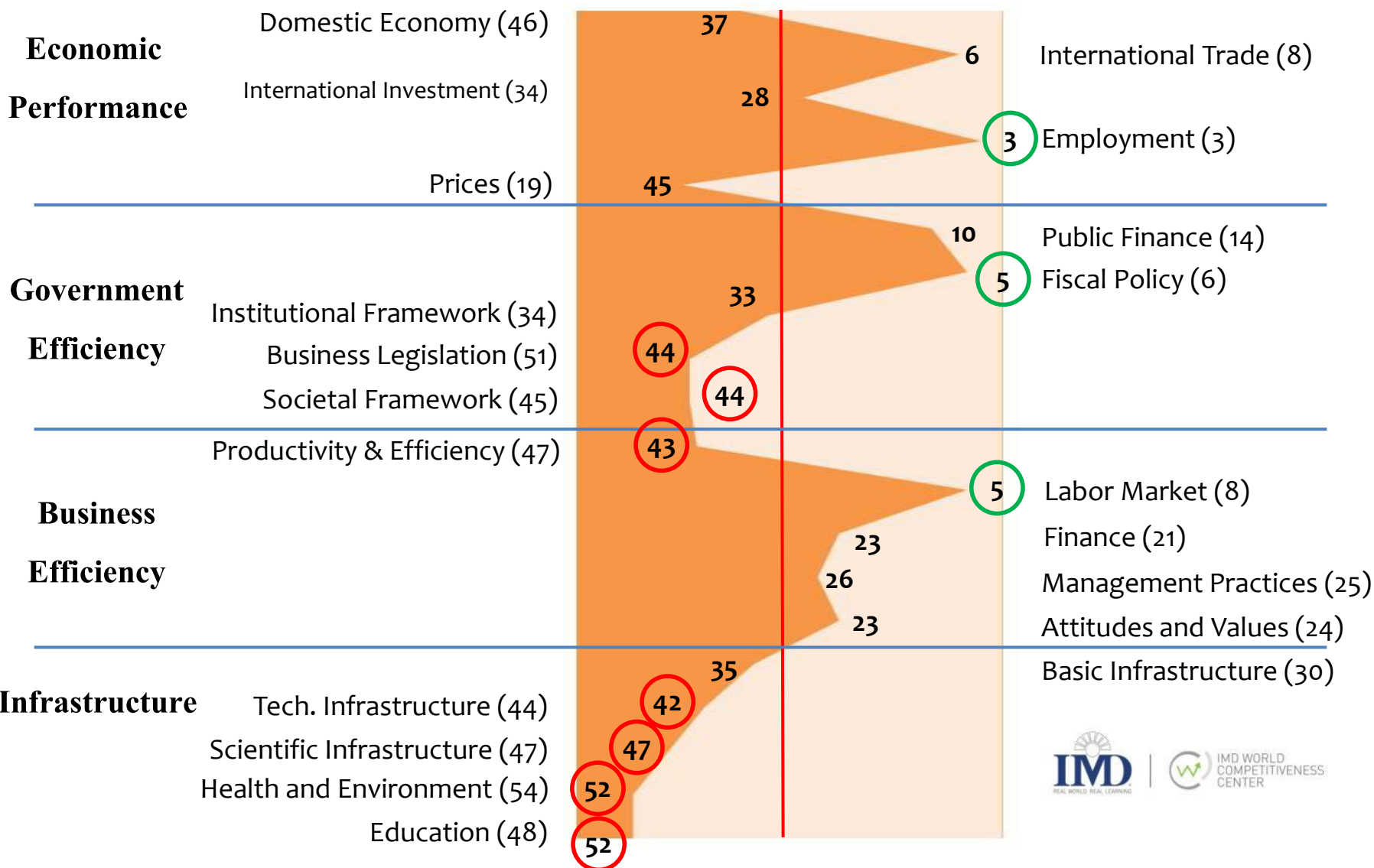
	Overall Performance		Economic Performance	Government Efficiency	Business Efficiency	Infrastructure				
	2015	2016	2015	2016	2015	2016				
Singapore	3	4	3	4	2	3	7	5	7	8
Malaysia	14	19	6	11	16	18	10	14	27	31
Thailand	30	28	13	13	27	23	24	25	46	49
Philippines	41	42	34	38	36	36	26	24	57	55
Indonesia	42	48	36	37	30	32	34	39	56	57

ประเทศไทยได้อันดับที่ 28

ดีขึ้นมา 2 อันดับจากปีที่ผ่านมา

อยู่ในอันดับที่ 3 ของอาเซียน

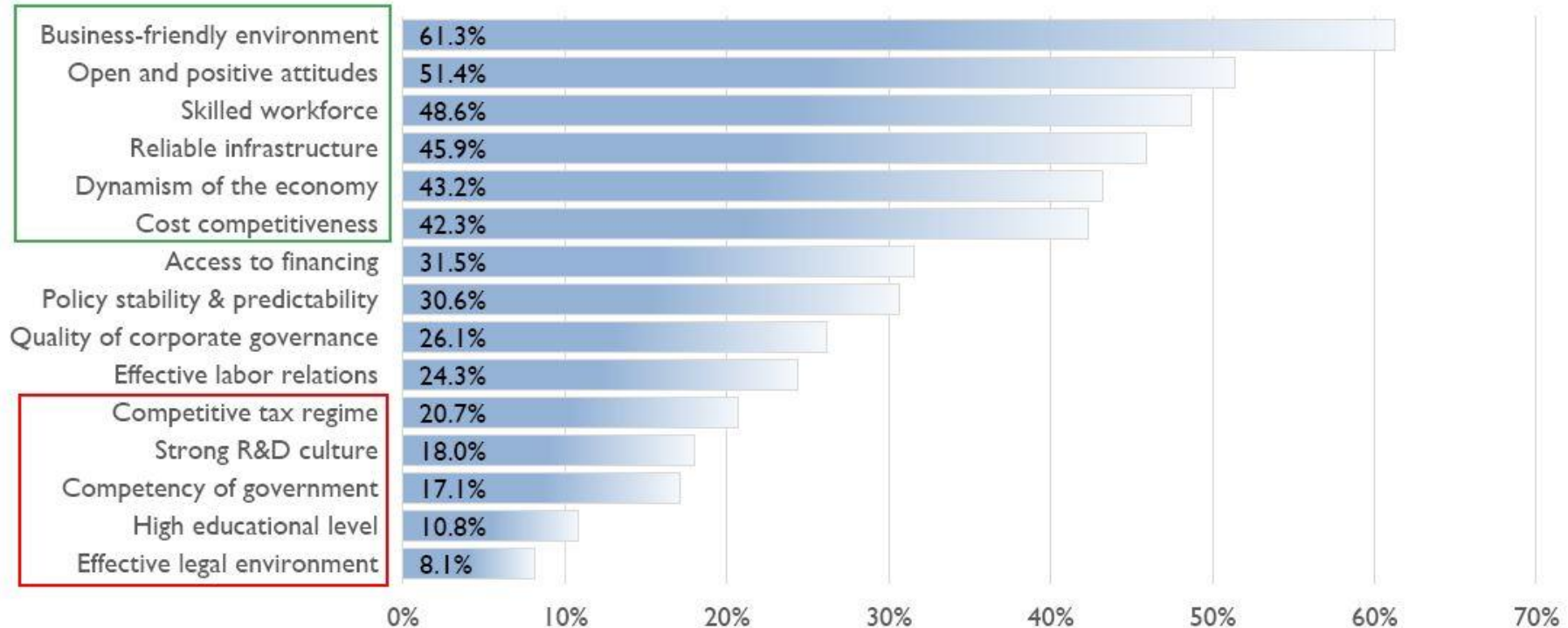
ผลการจัดอันดับ (Sub-factors)

Key Attractiveness Indicators

KEY ATTRACTIVENESS INDICATORS

From a list of 15 indicators, respondents of the Executive Opinion Survey were asked to select 5 that they perceived as the key attractiveness factors of their economy. The chart shows the percentage of responses per indicator from the highest number of responses to the lowest.

**การจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
โดย World Economic Forum (WEF)**

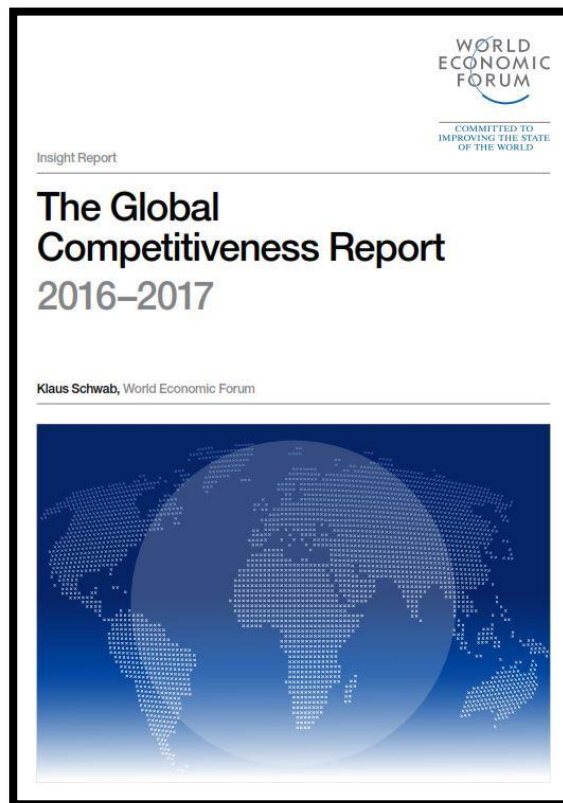
World Economic Forum (WEF)

- สภาเศรษฐกิจโลก หรือ WEF เป็นองค์กรที่ตั้งอยู่ในเมือง Geneva ประเทศ Switzerland
- เป็น 1 ในองค์กรของโลกที่ริเริ่มในเรื่องการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- ก่อตั้งขึ้นในปี 1971 โดย Prof. Klaus Schwab โดยมีจุดประสงค์เพื่อแก้ปัญหาคความขัดแย้งระหว่างประเทศ

Global Competitiveness Yearbook

ในทุกๆ ปี WEF จะทำการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ และจะเผยแพร่ผ่านรายงาน Global Competitiveness Yearbook

Evaluation Criteria

- จัดอันดับ 138 ประเทศทั่วโลก
- โดยใช้ 114 ตัวชี้วัด (แบ่งออกเป็น 3 Sub-indexes, 12 Pillars)
 - ความคิดเห็นภาคเอกชนคิดเป็น 2/3 ของข้อมูลทั้งหมด
 - ข้อมูลเชิงประจักษ์ คิดเป็น 1/3 ของข้อมูลทั้งหมด
 - เก็บข้อมูลในช่วงกุมภาพันธ์ – พฤษภาคม โดยร่วมมือกับคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการสำรวจความคิดเห็นภาคเอกชน

Global Competitiveness Index	
Subindex A: Basic requirements	
	1st pillar: Institutions
	2nd pillar: Infrastructure
	3rd pillar: Macroeconomic environment
	4th pillar: Health and primary education
Subindex B: Efficiency enhancers	
	5th pillar: Higher education and training
	6th pillar: Goods market efficiency
	7th pillar: Labor market efficiency
	8th pillar: Financial market development
	9th pillar: Technological readiness
	10th pillar: Market size
Subindex C: Innovation and sophistication factors	
	11th pillar: Business sophistication
	12th pillar: Innovation

ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ Global Competitiveness Index

- 70% มาจาก EOS (Primary data)
 - แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร หรือ Executive Opinion Survey (EOS)
 - เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามแนวทางของ WEF
- 30% มาจาก Secondary data จากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น World Bank, WTO, IMF, UN
- ข้อมูลจาก EOS ที่นำมาใช้ จะเป็นการถ่วงเฉลี่ยข้อมูลปีปัจจุบันและปีที่ผ่านมา (Weighted Average)
 - สำหรับปี 2016 จะใช้ข้อมูลของปี 2016 และ 2015 มาถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก
 - น้ำหนักปี 2016 = 58.7%
 - น้ำหนักปี 2015 = 41.3

แนวทางและวิธีการในการเก็บข้อมูล EOS

- เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก
- เป้าหมายที่ทาง WEF ต้องการคือ
 - ต้องการอย่างน้อย 80 responses ต่อประเทศ
 - ผู้ตอบต้องเป็น CEO หรือผู้บริหารระดับสูง (top 5) ขององค์กรเอกชนที่อยู่ในประเทศไทย โดยอาจเป็นบริษัทข้ามชาติก็ได้ แต่ผู้ตอบจะตอบจากมุมมองของประเทศเท่านั้น
 - สัดส่วนของบริษัทในกลุ่มตัวอย่างต้องสอดคล้องกับสัดส่วน GDP ของประเทศ เช่น ประเทศไทย แบ่งเป็นภาคการเกษตร 12% ภาคอุตสาหกรรม 42.5% และภาคบริการ 45.5%
 - กลุ่มตัวอย่างต้องประกอบด้วยบริษัทขนาดเล็ก (พนักงาน 20-500 คน) และขนาดใหญ่ (พนักงานมากกว่า 500 คน) ในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ 50:50
 - นอกจากนี้ ครึ่งหนึ่ง (50%) ของกลุ่มตัวอย่างต้องเป็น repeat respondents หรือผู้ที่เคยตอบแบบสอบถามในปีที่แล้ว ส่วนอีกครึ่งหนึ่งจะเป็นการสุ่มเลือกผู้ที่ยังไม่เคยตอบแบบสอบถามมาก่อน

- Stratified sampling procedure including randomization หรือการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิและการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย
- กล่าวคือ CBS ต้องกำหนด sample frame หรือกรอบของกลุ่มตัวอย่างส่งไปให้ทาง WEF อนุมัติก่อน
- จากนั้น CBS จะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายในการเลือกบริษัทที่จะเป็นผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม (เช่นกลุ่มบริษัทขนาดเล็ก ในภาคบริการ)
- สำหรับฐานข้อมูลที่ใช้ เป็นฐานข้อมูลบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และฐานข้อมูลจาก WEF
- สำหรับในปี 2016 CBS ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนมาจาก 148 บริษัท

การให้น้ำหนักของประเภทตัวชี้วัดเพื่อการคำนวณคะแนน

	STAGE OF DEVELOPMENT				
	Stage 1: Factor-driven	Transition from stage 1 to stage 2	Stage 2: Efficiency-driven	Transition from stage 2 to stage 3	Stage 3: Innovation-driven
GDP per capita (US\$) thresholds*	<2,000	2,000–2,999	3,000–8,999	9,000–17,000	>17,000
Weight for basic requirements	60%	40–60%	40%	20–40%	20%
Weight for efficiency enhancers	35%	35–50%	50%	50%	50%
Weight for innovation and sophistication factors	5%	5–10%	10%	10–30%	30%

* For economies with a high dependency on mineral resources, GDP per capita is not the sole criterion for the determination of the stage of development. See text for details.

ในการจัดอันดับ WEF ได้แบ่งเขตเศรษฐกิจออกเป็น 5 กลุ่มตามจีดีพีต่อหัว ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ต่างกัน ซึ่งประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มปัจจัยด้านประสิทธิภาพ (Stage 2) โดย 50% ของคะแนนจะขึ้นอยู่กับตัวชี้วัดประเภท B: ปัจจัยเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Efficiency enhancers), 40% ของคะแนนขึ้นอยู่กับตัวชี้วัดประเภท A: ปัจจัยพื้นฐาน (Basic requirements) และเพียง 10% ของคะแนนขึ้นอยู่กับตัวชี้วัดประเภท C: ปัจจัยด้านนวัตกรรมและความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ (Innovation and sophistication factors)

ผลการจัดอันดับ (รวม)

	คะแนน 2016	อันดับ 2016	คะแนน 2015	อันดับ 2015
Singapore	↑ 5.72	↔ 2	5.68	2
Malaysia	↓ 5.16	↓ 25	5.23	18
Thailand	↔ 4.64	↓ 34	4.64	32
Indonesia	↔ 4.52	↓ 41	4.52	37
Philippines	↓ 4.36	↓ 57	4.39	47
Brunei	4.35	58	N/A	N/A
Vietnam	↑ 4.31	↓ 60	4.30	56
Cambodia	↑ 3.98	↑ 89	3.94	90
Lao	↓ 3.93	↓ 93	4.00	83

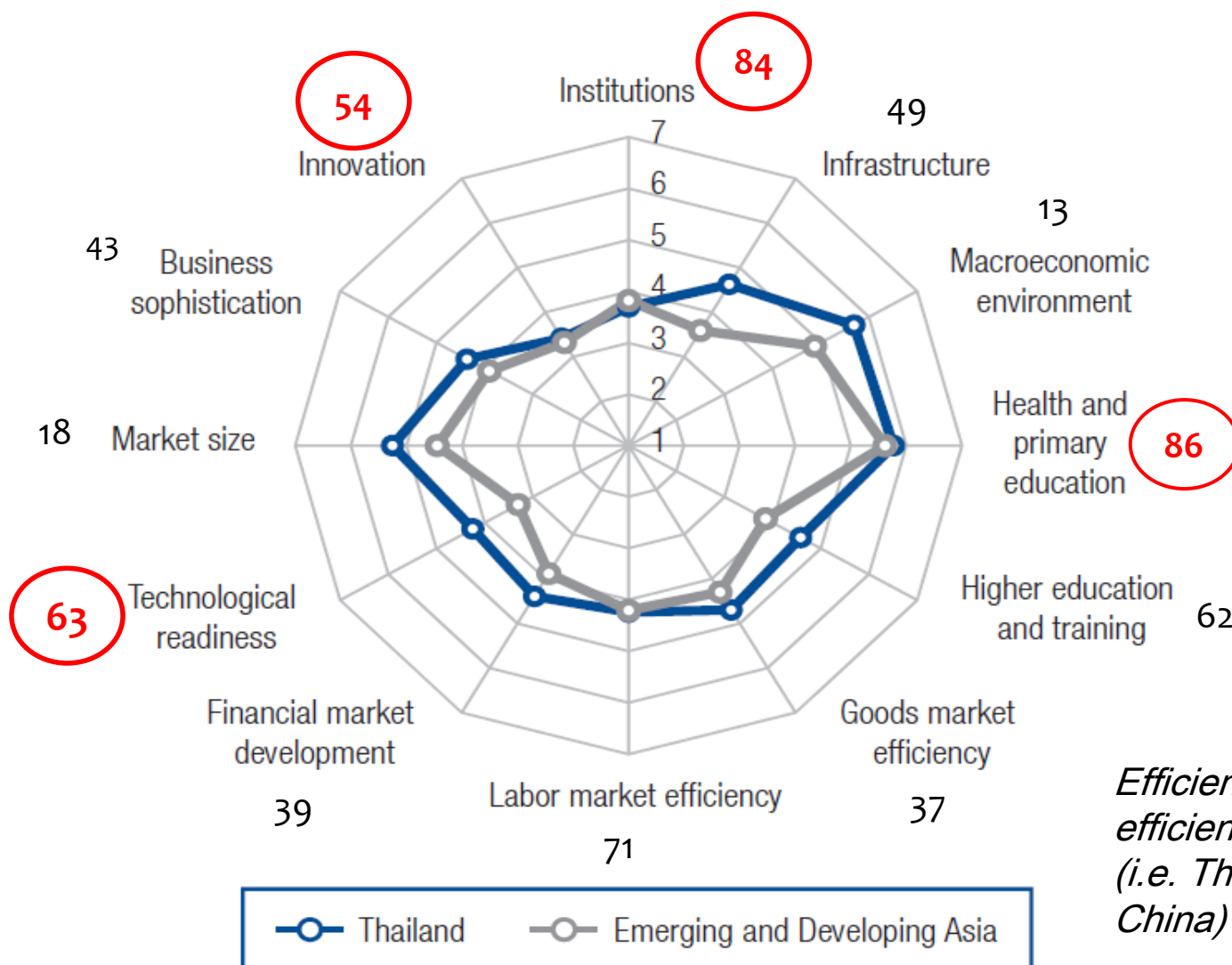
ประเทศไทยได้อันดับที่ 34

ตกลงมา 2 อันดับจากปีที่ผ่านมา

อยู่ในอันดับที่ 3 ของอาเซียน

ผลการจัดอันดับ (Pillars)

Efficiency-driven economies: efficiency enhancers (i.e. Thailand, Indonesia, China)

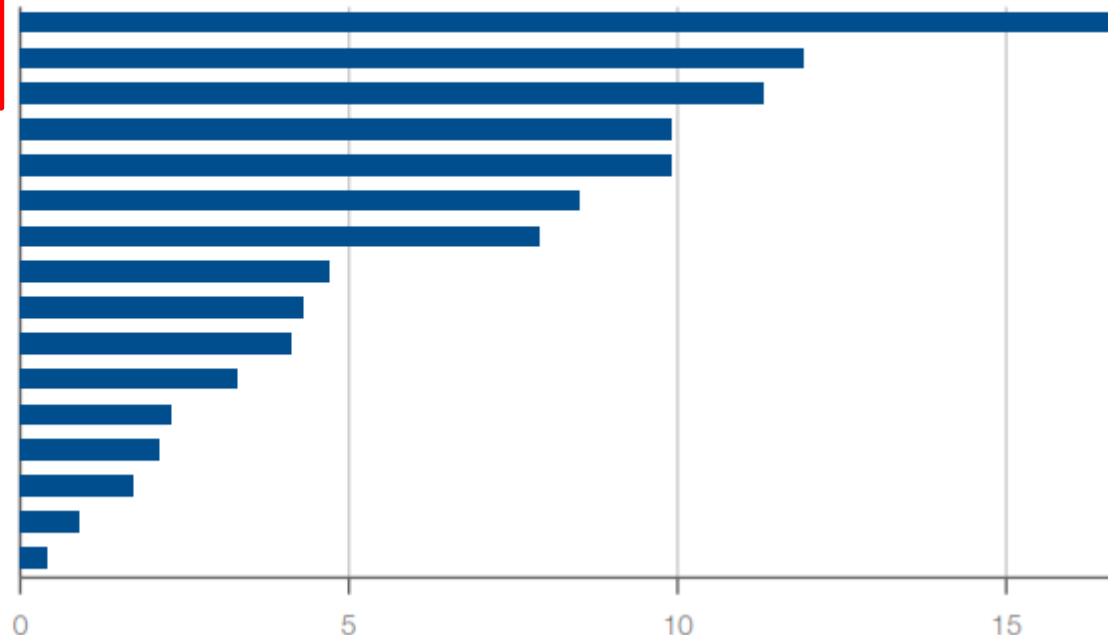
The Most Problematic Factors for Doing Business in Thailand (2016-2017)

Most problematic factors for doing business

Source: World Economic Forum, Executive Opinion Survey 2016

Government instability	16.7
Inefficient government bureaucracy	11.9
Corruption	11.3
Policy instability	9.9
Insufficient capacity to innovate	9.9
Inadequately educated workforce	8.5
Inadequate supply of infrastructure	7.9
Access to financing	4.7
Tax regulations	4.3
Poor work ethic in national labor force	4.1
Tax rates	3.3
Foreign currency regulations	2.3
Inflation	2.1
Poor public health	1.7
Restrictive labor regulations	0.9
Crime and theft	0.4

การเปรียบเทียบผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของทั้ง 2 องค์กร

- ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยโดยทั้ง 2 องค์กรมีความคล้ายคลึงกัน
 - ในระดับโลก ประเทศไทยได้อันดับที่ 28 (IMD) และ 34 (WEF)
 - ประเทศไทยได้อันดับที่ 3 ในอาเซียนเป็นรองสิงคโปร์และมาเลเซีย ในการจัดอันดับของทั้ง 2 องค์กร
 - อันดับของประเทศไทยจากทั้ง 2 รายงานค่อนข้างคงที่ ไม่สูงขึ้นหรือตกลงมาก
 - ในการจัดอันดับของทั้ง 2 องค์กร ประเทศไทยมีความเข้มแข็งในด้านเศรษฐกิจมหภาค การค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังต้องปรับปรุงในหลายด้านได้แก่
 1. สาธารณสุข
 2. การศึกษา
 3. โครงสร้างพื้นฐาน
 4. เทคโนโลยีและนวัตกรรม
 5. การทุจริตคอร์ปชั่น

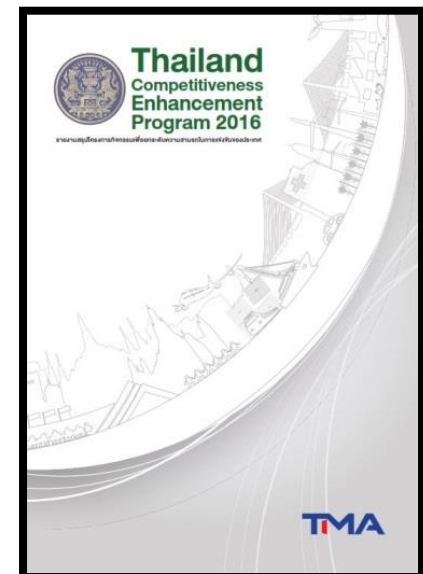
คำแนะนำจาก WEF

“All emerging economies in the region have achieved middle-income status, and to sustain growth they now need to pay increasing attention to the more complex areas of competitiveness, where their shortcomings are many. Digital infrastructure and ICT uptake are showing significant progress, but **becoming more innovative is also a pressing imperative – especially for Malaysia, China, and Thailand** – if they are to avoid the middle-income trap.”

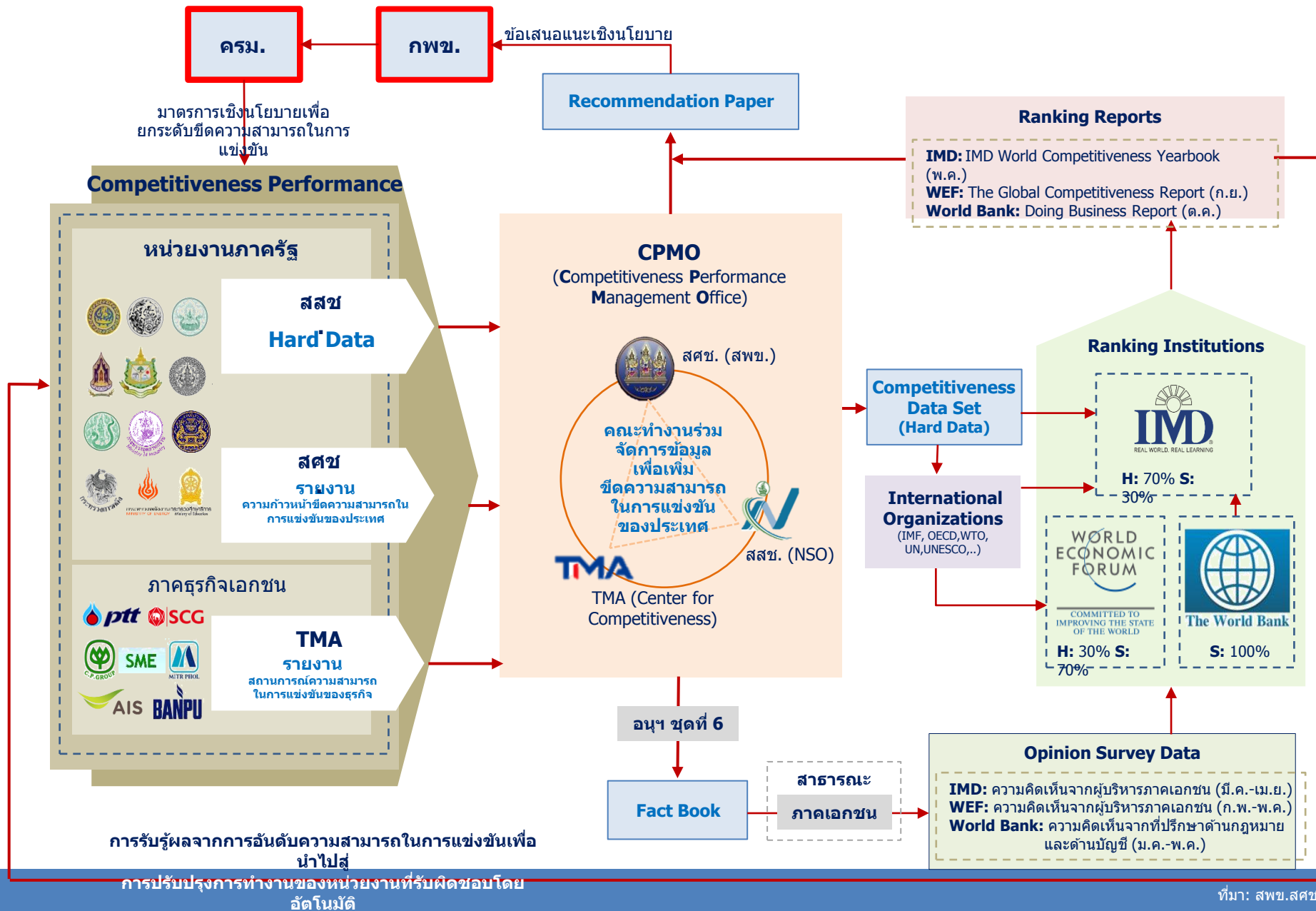
- WEF Global Competitiveness Report 2016-2017 (p.17)

การนำข้อมูลไปวิเคราะห์ใช้งานด้านต่างๆ

1. Thailand Competitiveness Enhancement Program เพื่อรายงานเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศภายใต้โครงการ TCEP
2. Thailand Competitiveness Factbook เพื่อรายงานความก้าวหน้าในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยภาครัฐและภาคเอกชน

กระบวนการขับเคลื่อนการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผ่านผลการจัดอันดับ (Competitiveness Performance Management Process: CPMP)

ข้อจำกัดของผลการจัดอันดับ

1. IMD และ WEF ได้รับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ใช้ในการจัดอันดับที่ไม่ทันสมัย ไม่ตรงกับความเป็นจริงในปัจจุบัน ซึ่งมาจากหลายสาเหตุเช่น
 - หน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบไม่ได้มีการปรับปรุงข้อมูล
 - ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ IMD และ WEF ใช้ในการจัดอันดับมาจากองค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งอาจต่างจากข้อมูลที่มาจากหน่วยงานภาครัฐ
2. ผู้บริหารภาคเอกชนที่ตอบแบบสอบถามอาจไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ถูกต้อง

ขอบคุณ